

УДК 81'373.46:007:304

DOI <https://doi.org/10.32999/ksu2663-3426/2020-1-39>

СПЕЦИФІКА ВЖИВАННЯ ТЕРМІНІВ «ЗІРКА» ТА «ЗОРЯ» В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО МАС-МЕДІЙНОГО ПРОСТОРУ (НА ПРИКЛАДІ СУЧАСНИХ ІНТЕРНЕТ-ЗМІ)

Соломахін Андрій Федорович,

кандидат філологічних наук,
старший викладач кафедри соціальних комунікацій

Херсонський державний університет

andrij.slm85@gmail.com

orcid.org/0000-0001-8948-3747

Запропоноване дослідження є логічним і цілком закономірним продовженням наукової розвідки, присвяченої структурі, функціонуванню та розвитку астрономічної термінології української мови II половини XX – початку XX століть, у контексті якої автор зіткнувся із цілком закономірною проблемою, а саме паралельним функціонуванням термінів «зірка» – «зоря» в структурі астрономічної метамови. Саме тому в роботі зроблена спроба проаналізувати змістове наповнення вказаних термінологічних одиниць, яке вкладають у них науковці, через уживання їх у фахових текстах посібників, підручників, словників, енциклопедичних видань тощо. Подібний аналіз дає змогу виправдати доцільність уживання того чи іншого терміна в астрономічній термінології. Зокрема, автор дійшов висновку, що лексема «зірка» та похідний від неї прикметник «зірковий», що може бути частиною структурно складніших терміноодиниць, є більш прийнятними для вживання в астрономічній терміносистемі, що зумовлено однозначністю порівняно з лексемою «зоря», яка характеризується полісемічністю й омонімічністю в межах досліджуваної термінології. Крім того, термін «зоря» в низці фахових словників, енциклопедій, науково-популярних видань виступає як власна назва на позначення космічних об'єктів.

Однак, виходячи за межі своєї терміносистеми, лексеми «зірка» – «зоря» розширюють власний поняттєвий спектр, набуваючи нових значень шляхом лексико-семантичного способу словотворення, здебільшого в результаті метонімізації.

У процесі аналізу сучасних українських інформаційних ресурсів, зокрема інтернет-ЗМІ, виявлено розширення семантичного поля як лексеми «зоря», так і лексеми «зірка».

Слово «зоря», крім властивого спектру термінологічних значень, у текстах ЗМІ фігурує як власна назва аматорських і професійних футбольних клубів або інших закладів, організацій, підприємств. Крім того, аналізована мовна одиниця вживається в значенні розквіту кар'єри, слави діячів культури, науки, спорту, іноді як синонім до лексеми «життя».

Значеннєвий арсенал лексеми «зірка» на шпальтах сучасних українських інтернет-видань доповнюється лише одним значенням, зокрема вказана одиниця використовується на позначення видатних діячів спорту або шоу-бізнесу, а також подібно до лексеми «зоря» функціонує як власна назва.

Отже, проведене дослідження вказує, що, по-перше, обидві аналізовані мовні одиниці активно використовуються в текстах ЗМІ; по-друге, термін «зоря», функціонуючи поза системою астрономічної метамови, набуває дещо більшого спектру додаткових значень, ніж варіативний йому термін «зірка».

Ключові слова: астрономічна термінологія, масові комунікації, полісемія, слововживання, інтернет-видання.

SPECIFICITY OF USING THE TERMS OF THE “STAR” AND THE “STARLET” IN THE CONTEXT OF MODERN MEDIA SPACE (CASE STUDY OF MODERN INTERNET MEDIA)

Solomakhin Andrii Fedorovich,

Candidate of Philological Sciences,
Senior Lecturer in the Chair of Social Communications

Kherson State University

andrij.slm85@gmail.com

orcid.org/0000-0001-8948-3747

The research is focused on revealing the structure, functioning and development of astronomical terminology of the Ukrainian language in the second half of the XX – beginning of the XX century. The author faced a quite natural underpinning problem, the parallel functioning of the terms “star” – “starlet” in the structure of astronomical metalanguage. That is why in the research an attempt was made to analyze the content of these terminological units, which scientists

put in them, because of the use of manuals, textbooks, dictionaries, encyclopedic publications, etc. in professional texts. Such analysis allows to justify the expediency of using this or that term in astronomical terminology. In particular, the author concluded that the lexeme "star" and its derivative adjective "star", which may be part of structurally complex terms, more acceptable for use in an astronomical system, which is due to unambiguousness compared to the lexeme "starlet", which is characterized by polysemicity and homonymity within the framework of the investigated terminology. Besides, the term "starlet" in a number of professional dictionaries, encyclopedias, scientific-popular publications acts as its own for the designation of space objects.

However, going beyond the limits of their terminology system, the lexemes "star" – "starlet" expand their own conceptual spectrum, acquiring new meanings by lexico-semantic approach of word formation, mainly as a result of metonymization. During the analysis of modern Ukrainian information resources, including Internet media, the extension of the semantic field of both lexemes "star" and "starlet" was discovered.

In addition to the inherent range of terminology, the word "starlet" appears in media texts as its own amateur and professional football clubs or other institutions, organizations and enterprises. In addition, the language unit in question is used in the meaning of the flourishing of a career, the glory of cultural, scientific and sports figures. It is sometimes used as a synonym for the "life" lexeme.

The conceptual arsenal of the lexeme "star" on pages of the modern Ukrainian Internet editions is supplemented only by one value, in particular, the unit specified is used for designation of outstanding figures of sports or show business. And also like the lexeme "star" functions as its own.

Thus, the conducted research indicates that, firstly, both language units under consideration are actively used in mass media texts; secondly, the term "starlet" functioning outside the astronomical metalanguage system acquires a slightly larger spectrum of additional meanings than the term "star" variant.

Key words: astronomical terminology, mass communications, polysemy, word usage, internet edition.

1. Вступ

XX – початок XXI ст. позначилися стрімким розвитком астрономії, яка набула важливого практичного значення для всього людства. З одного боку, прикладна роль космічних технологій, використання супутникових технологій, освоєння космосу, з іншого – популяризація космічних здобутків людства в масовій культурі, зокрема кіно, телебаченні, літературі, сприяло активному поширенню спеціальної термінології в загальному вжитку, не винятком є засоби масової інформації (далі – ЗМІ).

Окремі аспекти вивчення астрономічної термінології віднаходимо в наукових працях І.Р. Процик (об'єктом аналізу автора стали українські астрономічні терміни з онімним компонентом) та О.М. Тріль (у центрі уваги – функціонування астрономічної лексики в історичних словниках) (Соломахін, 2015). Однак досліджень, які б стосувалися спроб висвітлити специфіку функціонування терміноодиноць *зірка* та *зоря* в контексті сучасного мас медійного простору, поки що немає.

Отже, актуальність теми наукової розвідки зумовлена спорадичним вивченням функціонування визначених астрономічних терміноодиноць української мови лише в окремих ракурсах і необхідністю висвітлити особливості її використання в ЗМІ.

Мета дослідження – виявити особливості функціонування терміноодиноць *зірка* та *зоря* в контексті сучасної астрономічної науки й описати їх кореляцію в текстах сучасних ЗМІ.

Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання: випрацювати метамову дослідження, зокрема уточнити зміст термінів *зірка* – *зоря*; описати специфіку вживання та набір лексичних значень, яких набувають названі термінолексми в текстах ЗМІ.

2. Уживання термінів *зірка* та *зоря* на позначення астрономічних об'єктів

В українській астрономічній термінології XX – початку XXI століття учені для позначення небесного об'єкта, у надрах якого відбуваються термоядерні реакції, послуговуються двома синонімічними термінами — *зоря* та *зірка*.

Наявність синонімічних відношень у термінології є ознакою кожної конкретної галузі знань, що зумовлено специфікою формування й особливостями категорійно-поняттєвого апарату цієї термінології. Така закономірність пов'язана з постійним розвитком мови, інтенсивними процесами розроблення та нормування терміносистем (Даниленко, 1980). Саме явище синонімії є негативним у будь-якій терміносистемі, адже може призводити до непорозумінь, двозначності, що є неприпустимим для наукової метамови.

Появу синонімічних пар в українській термінології, зокрема й астрономічній, на думку дослідників, зумовлено лінгвальними та екстралінгвальними чинниками: 1) постійним розвитком науки, що супроводжується появою нових понять, необхідністю дати кожному поняттю найточнішу номінацію; 2) неуніфікованістю української термінології; 3) наявністю застарілих номінацій, які ще функціонують

паралельно з новими; 4) паралельним уживанням запозиченого й національного термінів; 5) появою коротких форм, зручних для спілкування та документації (Кочан, 1992: 34).

Аналіз спеціалізованої астрономічної літератури засвідчив використання фахівцями як терміна *зоря*, так і терміна *зірка*.

Зокрема Астрономічний енциклопедичний словник за редакцією І.А. Климишина подає лише термін *зоря*, не подаючи синонімічний відповідник *зірка*, читаємо: «Зоря – самостійний космічний об'єкт, у надрах якого ефективно відбуваються (або відбувалися) термоядерні реакції з виділенням енергії» (Климишин, 2004: 184). Цей же термін з аналогічним визначенням подано в Шкільному астрономічному довідникові: «Зоря – самостійний космічний об'єкт, у надрах якого ефективно відбуваються (або відбувалися) термоядерні реакції з виділенням енергії» (Климишин, 2004: 101). Примітним є використання в зазначених виданнях похідних від слова *зоря* одиниць, зокрема прикметника *зоряний*, що входять до складу термінів-словосполучень, наприклад: *зоряна асоціація*, *зоряна астрономія*, *зоряна кінематика*, *зоряна речовина*, *зоряне населення*; термінів-юстапозитів, виражених іменником, наприклад: *зоря-кокон*; а також однокомпонентних термінів, виражених іменником, наприклад: *зореутворення*, *зоретрус*.

Уживання терміна *зоря* зафіксовано в підручнику «Астрономія вчора і сьогодні» І.А. Климишина, наприклад: «Наприкінці ХІХ ст. вже було доведено, що Сонце – рядова *зоря* Галактики. І це єдина *зоря*, розташована настільки близько до Землі, що на ній видно окремі деталі поверхні» (Климишин, 1976: 186).

Терміном *зоря* та похідним від нього прикметником *зоряний* як складником термінів-словосполучень послуговується І.О. Вакарчук у підручнику «Теорія зоряних спектрів», наприклад: «Аналіз випромінювання *зори* з метою одержання достовірних висновків про природу й будову космічних об'єктів вимагає глибокого вивчення механізмів взаємодії випромінювання з атомними системами» (Вакарчук, 2002: 9).

Ю.В. Александров, А.М. Грецький, М.П. Пришляк у словнику до підручника «Астрономія. 11 клас» подають паралельно обидва терміни: «*Зоря (зірка)* – космічне тіло, у надрах якого відбуваються або відбувалися термоядерні реакції, за рахунок енергії яких воно світиться, і яке еволюціонує внаслідок

зміни типу або припинення термоядерних реакцій» (Александров, 2005: 220). На сторінці 116 знаходимо пояснення від авторів: «Для позначення об'єкта, про який ідеться, в українській мові можливі два терміни – *зоря* і *зірка*. Перший є нібито кращим, бо він підкреслює те, що ці об'єкти великого розміру. Але поняття «великий» та «малий» відносні. Зоря дуже мала порівняно з Галактикою, тому припустиме вживання обох цих термінів» (Александров, 2005: 220).

У науково-популярному виданні «Астрономія» (упорядник Т. Кадаша) знаходимо функціонування терміна *зірка*, а саме: «*Зірки* – це величезні розпечені світні газові кулі. Всередині зірок відбувається ядерна реакція, як у термоядерному реакторі: одні речовини перетворюються на інші (найчастіше легкий газ водень перетворюється на важчий газ гелій)» (Кадаша, 2011: 184). Однак спостерігаємо вживання прикметника *зоряний*, що є похідним від терміна *зоря*, читаємо: «Групи зірок, зв'язані між собою силами взаємного притягання, називаються *зоряними скупченнями*» (Кадаша, 2011: 60); «Плеяди являють собою розсіяне *зоряне скупчення*» (Кадаша, 2011: 61).

Отже, аналіз астрономічної літератури засвідчує активне використання терміна *зоря*, спорадичне використання його синонімічного відповідника *зірка*. Проте терміноодиноці *зоря* притаманна семантична неоднозначність, зокрема Великий тлумачний словник сучасної української літературної мови за редакцією В.Т. Бусела подає таке визначення: «Зоря – 1. Те саме, що *зірка*. 2. Яскраве освітлення горизонту перед сходом і після заходу сонця. 3. розм. Те саме, що метеор» (Бусел, 2001: 477). У порівнянні термін *зірка* подається зі значенням: «Самостійне небесне тіло, що являє собою скупчення розжарених газів» (Бусел, 2001: 460). Подані спеціальні значення аналізованих лексичних одиниць говорять про те, що термін *зірка* є однозначним, тоді як термін *зоря* характеризується полісемічністю, що є негативним явищем у будь-якій термінологічній системі.

Про недосконалість терміна *зоря* свідчить й той факт, що Словник математичної термінології. Астрономічна термінологія й номенклатура (проект) за ред. Ф. Калиновича, Г. Холодного фіксує використання цієї лексеми як одного з варіантів назви планети Венера, наприклад: *Зоря Вечірня*, *Зоря Вечірова*, *Зоря Ранішня*, *Зоря Рання*, *Зоря Світова* (Калинович, 1931).

Крім того, термін *зоря* у формі родового відмінка множини *зір* омонімічний іншому астрономічному терміну *зір* зі значенням «властивість ока сприймати зображення предметів, зовнішнього світу» (Климишин, 1990: 97), наприклад: «Під час спостережень в умовах особливо малих освітленостей у візуальній астрономії іноді використовують бічний, периферійний *зір*, особливо тоді, коли в полі *зору* розшукують дуже слабкий об'єкт» (Климишин, 1990: 97).

3. Значеннєвий спектр лексем *зірка/зоря* в сучасних інтернет-ЗМІ

У загальноживаній мові, зокрема в мас-медійному просторі, спостерігаємо суттєве розширення значеннєвого спектру визначених терміноодиниць, які, виходячи за межі астрономічної термінології, утрачають низку ознак, притаманних термінам, зокрема специфічність використання; функцію називання поняття; наявність наукової дефініції; точність значення; контекстуальну стійкість; стилістичну нейтральність; езотеричність; конвенційність тощо (Гринєв-Гриневиц, 2005: 85–86).

Подібні тенденції сприяють процесу метонімізації, так слово *зірка* в загальноживаній мові отримала широке застосування як власна назва професійних та аматорських футбольних клубів, що сприяло поширенню цієї лексеми у вітчизняних інтернет-ЗМІ, наприклад: «Фанати кропивницької «*Зірки*» закликають зберегти найстаріший футбольний клуб України» (Фанати кропивницької «*Зірки*»).

Значно ширше лексема *зірка* використовується на позначення званої, відомої людини в царинах спорту, шоу-бізнесу, культури тощо, наприклад: «*Зірки* українського спорту пристрасно відзначили День Валентина» (*Зірки* українського спорту); «Гумористи, телеведучі і *зірки* шоу-бізнесу: люди творчих професій, які можуть пройти в Раду» (Терегубова); «21-річний Кей Джей Апа, що набирає популярність завдяки серіалу «Рівердейл», в інтерв'ю новому випуску GQ Style розповів про мінуси статусу *зірки*, поскаржившись на папарацці» (*Зірка* «Рівердейла»); «*Зірками* треба називати людей, які рятують життя. От Амосов – *зірка*» (Базів).

Зафіксовано також, що прикметний *зірковий*, утворений від іменника *зірка*, стає частиною фразеологізму *зіркова хвороба*, що слугує на позначення пихатої, марнославної людини, наприклад: «Олеся Жураківська – справжня *зірка* українського кіно і театру, але без пафосу та *зіркової хвороби*» (Голіздра).

Дотично мовній одиниці *зірка* лексема *зоря* слугує власною назвою футбольних клубів або інших установ та організацій, наприклад: «Фернанду Фонсека може перейти в «*Зорю*» безкоштовно, а не за 2,5 мільйона євро, як писали раніше» («*Зоря*» посилиться); Дочірнє підприємство «Поліграфічний комбінат «*Зоря*» на сьогоднішній день є одним з лідерів українського ринку захищеної поліграфічної продукції (ДП «Поліграфічний комбінат «*Зоря*»).

Широкого використання лексема *зоря* набула в значенні розквіту кар'єри, слави або на позначення значних успіхів, наприклад: «Тут, в Острівці, зійшла *зоря* його таланту» (Тут, в Острівці); «Трудова *зоря* Дідківського» (Трудова *зоря*).

Крім того, слово *зоря* є синонімічним слову *життя*: «*Зоря* життя художника нетлінна і крізь роки нам світить повсякчас!» (Зоря життя).

4. Висновки

Отже, лексеми *зірка* та *зоря* набули активного поширення в інтернет-ЗМІ, така закономірність продиктована стилістичними особливостями текстів, які розраховані на масового читача та спрямовані на активізацію його уваги, зацікавленість, потребу яскраво й захопливо подати матеріал. Активне живання аналізованих одиниць як власних назв зумовлене бажанням підкреслити виняткові риси або досягнення тієї чи іншої організації, установи, спортивного клубу тощо. Перераховані вище чинники і стали каталізатором розширення семантичного поля мовних одиниць *зірка* та *зоря*.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Александров Ю.В. Астрономія. 11 клас : книга для вчителя. Харків : Веста : Ранок, 2005. 256 с.
2. Базів Л. Віталіна Біблів, актриса театру і кіно. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/2808656-vitalina-bibliiv-aktrisa-teatru-i-kino.html> (дата звернення: 04.03.2020).
3. Бусел В.Т. Великий тлумачний словник сучасної української мови. Київ ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2001. 1440 с.
4. Вакарчук І.О. Теорія зоряних спектрів: підручник для студ. астрофізичних і фіз. спец. вищих навч. закл. Львів : Львівський національний університет ім. Івана Франка, 2002. 359 с.
5. Голіздра І. Актриса Олеся Жураківська: Хочеться, щоб українці знімалися в головних ролях українського кіно. URL: <https://life.pravda.com.ua/culture/2019/10/27/238621/> (дата звернення: 04.03.2020).
6. Гринєв-Гриневиц С.В., Сорокіна Э.А., Скопюк Т.Г. Основы антропологической (к лексическим основаниям эволюции мышления человека). Москва : Компания Спутник, 2005. 114 с.

7. Даниленко В.П. Теоретичні та практичні аспекти нормалізації наукової термінології. *Мовознавство*. 1980. № 6. С. 16–21.
8. ДП «Поліграфічний комбінат «Зоря». URL: <http://www.pc-zorya.com.ua> (дата звернення: 04.03.2020).
9. Зірка «Рівердейла» розповів про мінуси популярності у фотосеті для GQ. URL: <https://kinoafisha.ua/ua/news/zvezda-riverdeila-rasskazal-o-minusah-populyarnosti-v-fotosete-dlya-gq> (дата звернення: 04.03.2020).
10. Зірки українського спорту пристрасно відзначили День Валентина. URL: <https://www.obozrevatel.com/ukr/sport/sport/zirki-ukrainskogo-sportu-pristrasno-vidznachili-den-valentina-foto.htm> (дата звернення: 04.03.2020).
11. Зоря життя художника нетлінна і крізь роки нам світить повсякчас! URL: <https://nedrygaylivska-gromada.gov.ua/news/1552659370/> (дата звернення: 04.03.2020).
12. «Зоря» посилиться португальським захисником – ЗМІ. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-sports/2637515-zora-kuplae-portugalskogo-zahisnika-za-rekordnu-sumu-zmi.html> (дата звернення: 04.03.2020).
13. Кадаша Т. Астрономія. Київ : ТОВ «Перо», 2011. 96 с.
14. Калинович Ф., Холодний Г. Словник математичної термінології (Проект). Харків : Радянська школа, 1931. Ч. III : Астрономічна термінологія й номенклатура. 117 с.
15. Климишин І.А. Астрономія вчора й сьогодні. Київ : Наукова думка, 1976. 286 с.
16. Климишин І.А., Корсунь А.О. Астрономічний енциклопедичний словник. Львів : Вид-во ЛНУ, 2004. 548 с.
17. Климишин І.А., Тельнюк-Адамчук В.В. Шкільний астрономічний довідник : книга для вчителя. Київ : Радянська школа, 1990. 287 с.
18. Кочан І.М. Синонімія у термінології. *Мовознавство*. 1992. № 3. С. 32–35.
19. Соломахін А.Ф. Структура, функціонування та розвиток астрономічної термінології української мови (II половина XX – початок XXI століть) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди. Харків, 2015. 317 с.
20. Терегубова Я. Гумористи, телеведучі і зірки шоу-бізнесу: люди творчих професій, які можуть пройти в Радю. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/30026496.html> (дата звернення: 04.03.2020).
21. Трудова зоря Дідківського. URL: <http://www.golos.com.ua/article/239041> (дата звернення: 04.03.2020).
22. Тут, в Острівці, зійшла зоря його таланту. URL: <https://svoboda.te.ua/tut-v-ostrivci-zijshla-zorja-joho-talantu/> (дата звернення: 04.03.2020).
23. Фанати кропивницької «Зірки» закликають зберегти найстаріший футбольний клуб України – Інформаційний портал Кіровоградщини – Гречка – Новини Кропивницький. URL: <https://gre4ka.info/sport/50495-fanaty-kropyvnytskoi-zirky-zaklykaiut-zberehty-naistarishi-futbolnyi-klub-ukrainy> (дата звернення: 04.03.2020).
24. ukrinform.ua/rubric-culture/2808656-vitalina-biblii-aktrisa-teatru-i-kino.html.
25. Busel V. T. (2001) Velykyi tлумachnyi slovnyk suchasnoi ukrainsoi movy [Great explanatory dictionary of modern Ukrainian]. Kyiv; Irpin : VTF «Perun», 2001. 1440 p.
26. Vakarchuk I. O. (2002) Teoriia zorianykh spektriv: pidruch. dlia stud. astrofizychnykh i fiz. spets. vyshchykh navch. zakl [Theory of Stellar Spectra: textbook for students of astrophysical and physical specialities of higher educational institutions]. Lviv: Lvivskiy natsionalnyi universytet im. Ivana Franka, 359 p.
27. Holizdra I. Aktrysa Olesia Zhurakivska: Khochetsia, shchob ukrainsi znimalysia v holovnykh roliakh ukrainskoho kino [Actress Olesia Zhurakhivska: We want Ukrainians to star in Ukrainian cinema]. URL: <https://life.pravda.com.ua/culture/2019/10/27/238621/>.
28. Hryněv-Hrynevych S. V., Sorokyna E. A., Skopiuk T. H. (2005) Osnovy antropolynhvystyky (k leksycheskym osnovanyam evoliutsyy myshleniya cheloveka): uchebnoe posobyе [Fundamentals of anthropolinguistics (to the lexical foundations of the evolution of human thought)]. Moskva: Kompanyia Sputnik, 114 p.
29. Danylenko V. P. (1980) Teoretychni ta praktychni aspekty normalizatsii naukovoї terminolohii [Theoretical and practical aspects of the normalization of scientific terminology]. *Movoznavstvo*. № 6. P. 16–21.
30. DP «Polihrafichnyi kombinat «Zoria» [Polygraphic combine "Zorya"]. URL: <http://www.pc-zorya.com.ua> <http://www.pc-zorya.com.ua>.
31. Zirka «Riverdeila» rozpoviv pro minusy populiarosti u fotoseti dlia GQ [The star of "Riverdale" told about the disadvantages of popularity on the photo network for GQ]. URL: <https://kinoafisha.ua/ua/news/zvezda-riverdeila-rasskazal-o-minusahpopulyarnosti-v-fotosete-dlya-gq>.
32. Zirky ukrainskoho sportu pristrasno vidznachyly Den Valentyna [Ukrainian Sport Stars Passionately Celebrated Valentine's Day]. URL: <https://www.obozrevatel.com/ukr/sport/sport/zirki-ukrainskogo-sportu-pristrasno-vidznachili-den-valentina-foto.htm>.
33. Zoria zhyttia khudozhnyka netlinna i kriz roky nam svityt povsiakchas! [Dawn of the artist's life imperishable, and through the years we always shines!]. URL: <https://nedrygaylivska-gromada.gov.ua/news/1552659370/>.
34. «Zoria» posylytsia portuhalskym zakhysnykom – ZMI [«Zorya» will be strengthened by the Portuguese defender – Media]. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-sports/2637515-zora-kuplae-portugalskogo-zahisnika-za-rekordnu-sumu-zmi.html>.
35. Kadasha T. (2011) Astronomiia [Astronomy]. – Kyiv: TOV «Pero», 96 p.
36. Kalynovych F., Kholodnyi H. (1931) Slovnyk matematychnoi terminolohii (Proekt). Ch III. Astronomichna terminolohiia y nomenklatura [Dictionary of Mathematical Terminology (Project). P. III. Astronomical terminology and nomenclature]. Kharkiv : Radianska shkola, 117 p.
37. Klymyshyn I. A. (1976) Astronomiia vchora y sohodni [Astronomy yesterday and today]. Kyiv : Naukova dumka, 286 p.
38. Klymyshyna I. A., Korsun A. O. (2004) Astronomichnyi entsyklopedychnyi slovnyk [The Encyclopedic Dictionary of Astronomy]. Lviv: Vyd-vo LNU, 548 p.
39. Klymyshyn I. A., Telniuk-Adamchuk V. V. (1990) Shkilnyi astronomichnyi dovidnyk: knyha dlia vchytelia [School astronomical dictionary: book for the teacher]. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/2808656-vitalina-biblii-aktrisa-teatru-i-kino.html>.

REFERENCES:

1. Aleksandrov Yu. V., Hretskyi A. M., Pryshliak M. P. (2005). Astronomiia. 11 klas: knyha dlia vchytelia [Astronomy. Grade 11: Teacher Guide]. – Kharkiv: Vesta : Vydavnytstvo «Ranok», 256 p.
2. Baziv L. Vitalina Biblii, aktrysa teatru i kino [Vitalina Bible, actress of the theater and cinema]. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/2808656-vitalina-biblii-aktrisa-teatru-i-kino.html>.

- Astronomical Handbook: Teacher Guide]. Kyiv: Radianska shkola, 287 p.
18. Kochan I. M. (1992) Synonimiia u terminolohii [Synonymy in terminology]. *Movoznavstvo*. № 3. P. 32–35.
  19. Solomakhin A. F. (2015) Struktura, funktsionuvannia ta rozvytok astronomichnoi terminolohii ukrainskoi movy (II polovyna KhKh – pochatok KhKhI stolit): dys. ... kand. filol. nauk: 10.02.01. [Structure, functioning and development of astronomical terminology of the Ukrainian language (II half of the XX – beginning of the XXI centuries)]/H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, 317 p.
  20. Terehubova Ya. Humorysty, televeduchi i zirky shou-biznesu: liudy tvorchykh profesii, yaki mozhut proity v Radu [Comedians, TV presenters and stars of show business: people of the creative professions who can pass to the Rada]. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/30026496.html>.
  21. Trudova zoria Didkivskoho [Labor star of Didkovskiy]. URL: <http://www.golos.com.ua/article/239041>.
  22. Tut, v Ostrivtsi, ziishla zoria yoho talantu [Here, in Ostrovka, the dawn of his talent came up]. URL: <https://svoboda.te.ua/tut-v-ostrivci-zijshla-zorja-joho-talantu/>.
  23. Fanaty kropyvnytskoi «Zirky» zaklykaiut zberehty naistarshyi futbolnyi klub Ukrainy — Informatsiinyi portal Kirovohradshchyny – Hrechka – Novyny Kropyvnytskyi [Fans of the FC «Zirka» Kropyvnytskyi urge to keep the oldest football club of Ukraine – Information portal of the Kirovohrad oblast – Hrechka – News of Kropyvnytskyi]. URL: <https://gre4ka.info/sport/50495-fanaty-kropyvnytskoi-zirky-zaklykaiut-zberehty-naistarshyi-futbolnyi-klub-ukrainy>.

*Стаття надійшла до редакції 04.03.2020
The article was received March 4, 2020*